

به نام حق

بروشور گیاهان دارویی ۱۵ زوفا

تهیه و تنظیم: واحد باغبانی مدیریت جهاد کشاورزی شهرستان شهرضا

نام علمی : *Hyssopus officinalis* L خانواده: *Lamiaceae*

زوفا از کلمه یونانی آزوب به معنای گیاه مقدس گرفته شده است و یکی از مهمترین ۱۳۰ گونه گیاهی است که برای معطر کردن نو شابه ها در قدیم بکار می بردند . زوفا یکی از مهمترین گیاهان دارویی و ادویه ای به شمار می رود . زوفا گیاهی چند ساله بسیار معطر با ساقه های فراوان به ارتفاع ۲۰ تا ۶۰ سانتی متر است. که در قاعده چوبی می شود. برگ های زوفا باریک نوک تیز و متمایل به رنگ سبز تیره گل ها کوچک به رنگ های مختلف بنفش سفید صورتی و آبی در سنبله های باریک که در ماه های تیر و مرداد شکفته می شوند. بذر های کوچک و به رنگ سیاه و قهوه ای که در کپسولی خاکی رنگ قرار دارند.

-عوامل محیطی:

گیاه زوفا خشکی را تحمل میکند و در مناطق خشک و نیمه خشک به خوبی رشد میکند به آبیاری زیاد و بیماری های قارچی خاک حساس است. زوفا مکان های آفتابی را ترجیح می دهد و در مراحل مختلف رشد شوری را تحمل میکند. انواع خودروی آن در نقاط مختلف جهان از جمله ایران مشاهده میشود.

-کاشت:

مهم ترین روش کشت زوفا استفاده از بذر است که به علت ریز بودن بستر کاشت باید مناسب باشد. در غیر اینصورت باید بذر ها را در خزانه مناسب در ردیف هایی به فاصله ۲۰ سانتی متر بطور متراکم کاشت تا گیاهچه ها به راحتی از خاک خارج شوند. نشاء ها در مرحله ۴ تا ۶ برگی به زمین اصلی منتقل می شوند که در این زمان ریشه های طولی تشکیل شده است. بذر مورد نیاز نیاز برای کاشت مستقیم ۸ کیلو گرم در هکتار و عمق کاشت بذر ۰/۵ تا ۱ سانتی متر است. زوفا پنج تا هفت سال عمر دارد. در این مدت تمام نیازهای گیاه توسط زمینی که در آن کشت می شود باید برطرف گردد. از این رو انتخاب زمینی مناسب برای کاشت این گیاه ضرورت دارد.

-برداشت:

در سال دوم پس از کاشت می توان به برداشت سرشاخه های گلدار زوفا اقدام کرد و پس از خشک شدن در سایه محصول جمع آوری میشود. در هر سال ۲ تا ۳ چین می توان محصول برداشت کرد.

-موارد مصرف و خواص درمانی:

بایستی براساس توصیه پزشکان طب سنتی استفاده شود :

اسانس زوفا خاصیت ضد قارچی و باکتریایی دارد. این اسانس در صنایع کنسرو سازی ، نوشابه سازی و همچنین در صنایع آرایشی و بهداشتی کاربرد فراوانی دارد .

اندام هوایی زوفا آرام کننده سرفه مقوی معده خلط آور نیرو دهنده و ضد کرم است. و در درمان آسم افراد مسن کاربرد دارد.

اسانس زوفا باید در شیشه در بسته و دور از نور نگهداری شود. زوفا را می توان به عنوان یک گیاه زینتی دائمی کاشت و گیاهی مطلوب برای جذب زنبورها و پروانه ها به کار می رود.